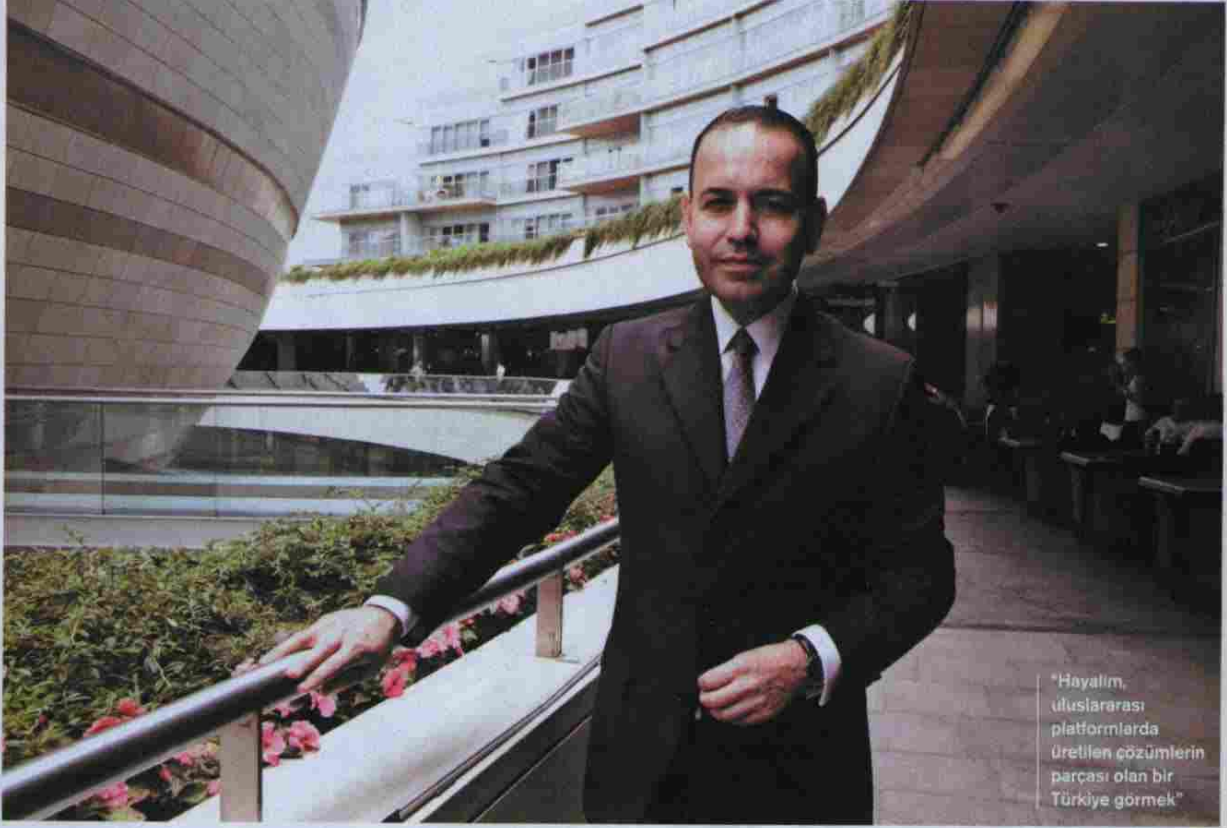

018

YÜZYÜZE

KEREM L. AKILLI

"Hayalim, uluslararası platformlarda üretilen çözümlerin parçası olan bir Türkiye görmek"

GÜNDEMİN SİYASİ OLMASI NORMAL, ANORMAL OLAN SİYASETİN İÇERİĞİ...

Kendisini tam sayfa haber yaptı. Bahadır Kaleağası, Avrupa Birliği ve AB özel sektörünün temsil kuruluşu olan BusinessEuropa nezdinde TÜSIAD'ın Brüksel daimi temsilcisi. Birliğin işleyiş süreçlerinde teknik, ekonomik ve siyasi tüm alanlarda ciddi bir birikime sahip. Kendisini Brüksel'de tanımayan neredeyse yok gibi. 1996 yılından bugüne tüm enerjisini tam üyelik yolundaki Türkiye'nin kurum, kişi ve kuruluşlarını doğru bilgilendirmeye harcıyor. TÜSIAD'ın 2008'in ilk Yüksek İstişare Konseyi Toplantısı için İstanbul'da bulunan Kaleağasıyla Brüksel'deki son gelişmeler, AB yolundaki Türkiye ve iş dünyası üzerine konuştuk.

Gerek içeriden gerek dışarıdan bakıldığında gündemimizin belki gerektiğinden fazla siyasetle şekilleniyor olduğu izlenimi hakim. Avrupa Birliği'nin merkezinden, Brüksel' den bu genel tablo nasıl görünüyor?

Geçtiğimiz sene Fransız Le Monde gazetesi "Türkiye şimdi-den Brüksel'de" başlığıyla ken-

diğini tam sayfa haber yaptı. Bahadır Kaleağası, Avrupa Birliği ve AB özel sektörünün temsil kuruluşu olan BusinessEuropa nezdinde TÜSIAD'ın Brüksel daimi temsilcisi. Birliğin işleyiş süreçlerinde teknik, ekonomik ve siyasi tüm alanlarda ciddi bir birikime sahip. Kendisini Brüksel'de tanımayan neredeyse yok gibi. 1996 yılından bugüne tüm enerjisini tam üyelik yolundaki Türkiye'nin kurum, kişi ve kuruluşlarını doğru bilgilendirmeye harcıyor. TÜSIAD'ın 2008'in ilk Yüksek İstişare Konseyi Toplantısı için İstanbul'da bulunan Kaleağasıyla Brüksel'deki son gelişmeler, AB yolundaki Türkiye ve iş dünyası üzerine konuştuk.

Şöyle söylemekte fayda var: Doğru olan, gündemin siyasi olmasıdır zaten. Yanlış olan, siyaset gündeminin içeriğinin yanlış olması. Gündem elbette siyaset olmalı. Ama siyaset ne olmalı diye sorarsanız, somut konular, halkı ilgilendiren meseleler, toplumu ileriye götürecek küresel rekabet konuları olmalı. Halkın günlük yaşamını ilgilendiren eğitim, kadın hakları, çevre, ulaştırma gibi meseleler gündemde yer almalı. Siyaset budur zaten. Tabii ki Anayasa da konuşulacak, her ülkede konuşuluyor. Ancak biz gündemi işgal oranlarında biraz sıkıntı yaşıyoruz.

Brüksel'de oldukça hareketli günler yaşanıyor bu aralar. İrlanda, 2001'de gündeme gelen ekonomi politikalarında bir değişimi öngören Nice Anlaşması'na gösterdiği tavrı bu sefer siyasi ve yönetsel konulardaki değişimi sağlayacak olan Lizbon Anlaşması'na gösterdi. Bundan sonra süreç nasıl gelişecektir sizce?

İrlanda, Avrupa bütünleşmesinin kalbinde yer alan bir ülke. Euro'ya dahil öncelikle. Daha önce hatırlarsanız 2005'te AB Anayasasına karşı Fransa ve Hollanda'dan da veto gelmişti. Aslında bu bir şekilde şunu da göstermekte. Halkoylaması demokrasilerde amacına hizmet etmekten uzaklaşmaya

başladı. Herhangi bir konuda referandum düzenlendiğinde halk direkt olarak sorulara soruya cevap vermektense, o an içinde bulunduğu tepkiselliği dışarı vurmaya başlıyor. Bu netice, İrlanda'nın genel AB yaklaşımı için mutlak bir sonuç doğurmuyor. Ama kurumsal bir sorun yarattığı ortada. Bunu çözecektir Avrupa Birliği, zira buna alışıklar. Süreç içinde görülen ve yaşananlara bakıldığında bu da çözümsüz bir sorun gibi durmuyor.

AB'nin ortak bir anayasa etrafında birleşmesinin oldukça zor ve zaman alacak bir süreç olduğu algısı biraz daha mı güçleniyor sizce?

Uluslararası konjonktür de AB genişlemesini gerekli kılıyor. Transatlantik ilişkiler, yükselen Çin, Hindistan, enerji, güvenlik gibi meseleler artık yoğun şekilde AB gündeminde. Olayın üç boyutu var artık. Türkiye, Dünya ve AB'nin kendisi. AB de genişlemeye hazır olmalı. Mevcut konjontürde gelişmiş ve önemi artan bir Türkiye'nin de AB tarafından çekilebilmesi gerekmektedir. Bunun diğer bir ifadesi, Türkiye'nin de hazır hale geldiği zaman AB'ye karşı koşulları vardır. Biz hazır hale geldiğimizde de AB'den kendi içindeki belli sorunları aşmış olmasını talep etmeliyiz. Bunlarda biri, AB'nin küresel ekonomik rekabet gücü konularında daha etkin hale gelmesi ve ekonomik büyümeye. İkincisi de kurumsal sorunlardır. Kurumları daha etkin ve iyi işleyen, kaosa düşmeyen bir AB'ye ihtiyacımız var. Üçüncü olarak siyasi bütünlüğü daha güçlü olmalı. Son olarak da kendi içerisindeki demokrasi çerçevesinde yabancı düşmanlığı sadece aşırı milliyetçi saflarda kalıp, merkez sağ ve sola kaymamalı. Bunlar da bizim AB'den beklentilerimiz, hatta taleplerimiz olmalı. Bu yüzden bu kurumsal sorunları çok yakından takip etmemiz gerekiyor.

Genel ve yanlış bir kanı var Türkiye'de. Diğer eksenlerle ilişkilerimizi geliştirmemizin AB'ye karşı bir alternatif noktasında konumlandırılmaya çalışıldığı görülüyor. Halbuki bu devletler Türkiye'nin AB ile ilişkilerini sonuna kadar ilerletmesi gerektiğinde hemfikir. En son Rusya eski başbakanı Primakov'la yaptığım bir görüşmede, AB üyesi bir Türkiye'nin kendilerinin işine geleceğini söylemişti. Bu konuda neler söylersiniz?

Nazarbayev bana kendisi bizzat Türkiye'nin kendileri için Avrupa Birliği'ne açılan bir kapı ve Türkiye AB'ye üye olduğu zaman onlar için önemli olduğunu söylemişti. Tüm Orta Asya ülkeleri kendilerini daha kolay Avrupa'ya ulaştırarak bir Türkiye istiyor. Çin'e gidiyoruz aynı şey. Bu yüzden TÜSİAD'ın Çin ofisi, Çin-Avrupa Ticaret Odası içindedir. Biz ona üye olduk. Bu tamamlayıcılık çok önemli. Türkiye'nin tabii ki seçenekleri var. AB üyeliği olmazsa başka şeyler buluruz. Seçenek başka şey, alternatif başka şey. Alternatif, eşdeğer seçenek demek. Türkiye'nin AB'ye eşdeğer seçeneği yok. Yoksa tabii ki seçenekler var. Önemli olan ulusal çıkarlarımız açısından en iyisini, ulusal egemenliğimiz açısından en iyi formülü, Türk halkı açısından ve Türk şirketlerinin küresel rekabet gücü açısından en iyisine yönelmek. Bunun için toplumun önünü açmak ve somut projeler oluşturmak gerekiyor.

“SİYASET NE OLMALI DİYE SORARSA, SOMUT KONULAR, HALKI İLGİLENDİREN MESELELER, TOPLUMU İLERİYE GÖTÜRECEK KÜRESEL REKABET KONULARI OLMALI”

TÜSİAD'ın AB daimi temsilcisisiniz. İş dünyası ile ilgili süreçleri yakından takip ediyorsunuz. Türkiye ve Türk iş dünyası AB'nin kendi iç dünyasında tartıştığı çerçeveyi ne kadar takip edebiliyor?

TÜSİAD olarak büyük bir şansımız var. O da **TÜSİAD** Yönetim Kurulları'nın büyük bir vizyonla 1988'den itibaren, Avrupa özel sektör konfederasyonu BusinessEurope'un üyesi olmamız. BusinessEurope, Avrupa özel sektörünün NATO'su. AB'nin aldığı tüm kararlarda reel sektörün görüşlerini, tutumlarını ve yeni politikalar için yönelimlerini saptadığı bir kurum. En teknik seviyeden, 60-70 çalışma grubundan, en üst düzeyde başbakanlarla, AB komiserleriyle görüşmelere kadar çok yoğun bir etkinlik alanı olan Avrupa özel sektörünün sesi çok güçlü bir kurumu. Bunun tam üyesi olarak AB'nin içinde neyin pişmekte olduğunu görüyoruz, mevzuat olarak, politika olarak. AB nereye gidiyor, onu görüyoruz. AB'nin bugün nerede olduğu internette zaten var. Türkiye'nin AB entegrasyon sürecinde en uç noktası, Türk özel sektördür. BusinessEurope bunu sağlıyor. Hangi politikalar var, sorunlar ne? Çünkü AB'ye uyum sağlarken şu çok önemli: Bizim, AB'nin bugününe değil yarınına uyum sağlamamız lazım. Avrupa'nın yarın olmak istediği yere, bugün yaptığı hataları yapmayarak, yapmaya çalıştıklarımızı az onun kadar, hatta daha iyi yapmaya çalışarak. Bu, dinamik yaklaşımı bize veren çok önemli bir şey.

Avrupa'nın yarınını yakalamak gerekir dediniz. İş dünyası olarak Avrupa'nın bugününe ne kadar yakınız?

Türkiye'de tek bir iş dünyası yok. Dünyaya açılmış, Türk halkına Avrupa standartlarında ürün ve hizmetleri sunan ve vergisini ödeyen İş dünyası açısından bakacak olursak bugün bırakın AB'yi, küresel çapta çok önemli bir başarı vakası var. Diğer taraftan toplumun AB'ye uyum sürecinin daha da genişlemesiyle bu yayılacak. Yani tüketici hakları, çevreyi koruma, sosyal haklar konularında. Türkiye'deki ekonomik yaşamın, dünya standartlarında olması için çok daha fazla AB uyum süreci gerekiyor. Özel sektörün önemli bir kesimi bu konuda uyumlu. Bir kısmı ise biraz daha geriden geliyor. Bir de tabii ki kayıtdışı ekonomi önemli bir sorun. Bunu çözmemiz gerekiyor.

Son olarak, önümüzdeki on yıl içerisinde Türkiye'yi nerde görmek istiyorsunuz? Yani hangi adımları atmış, neleri tamamlamış bir ülke olarak hayal ediyorsunuz?

Önümüzdeki on yıl içinde artık uluslararası birçok sorun sınırlarötesi biçimde alınıyor olacak. Öyle bir Türkiye isterim ki, kendi sorunlarını aşmış, çözmüş değil illa ki, bu sorunların tartışıldığı karara bağlandığı platformlarda etkin bir ülke olsun. Bu platformlarda, bu düzeyde üretilen çözüm süreçlerinin parçası olsun ve bu çözüm süreçlerine başarı modelleri üretebilen bir ülke olsun. Böyle bir Türkiye hayal ediyorum ve bu oldukça gerçekçi bir hayal. | **BWT** |